XXIII. évfolyam, 9. szám, 2020

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

Gabona és Ipari Növények
XXIII. évfolyam, 9. szám, 2020

Megjelenik kéthetente
2020. augusztus 4.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.naik.hu
Vadkerti-Tóth Nikolett
vadkerti-toth.nikolett@aki.naik.hu
Ecsediné Wanek Zsuzsanna
wanek.zsuzsa@aki.naik.hu

Kiadó
NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
https://aki.naik.hu
aki@aki.naik.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.naik.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló 3
Gabonapiaci jelentés 4
Búza 4
Kukorica 4
A gabonafélék jegyzése 6
Termelői és kikötői árak 9
Gabonapiaci információk 11
Olajnövény-piaci jelentés 13
Szójabab 13
Repcemag 13
Napraforgómag 13
Az olajmagok és származékaik jegyzése 15
Termelői és kikötői árak 17
Olajmagpiaci információk 19
Cukorpiaci jelentés 21

Összefoglaló

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) júliusi előrevetítése szerint az egy évvel korábbival megegyező mennyiségű, 762 millió tonna globális búzatermés várható a 2020/2021. gazdasági évben.

Magyarországon az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint az előre jelzett terület 86 százalékáról, 5,2 tonna/hektár termésátlag mellett, 4,1 millió tonna őszi búzát takarítottak be a gazdák július 29-ig.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat előrevetítése szerint az Európai Unióban (EU28) a 2019/2020. évinél 2 százalékkal nagyobb területről, 940 ezer hektárról 3 százalékkal több, 2,7 millió tonna szójababot arathatnak a gazdák a 2020/2021. gazdasági évben.

Magyarországon az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint az előre jelzett 311,2 ezer hektár 98 százalékáról csaknem 767 ezer tonna repcemag került a tárolókba július 29-ig.

Az *Oil World* előrevetítése szerint a napraforgómag globális termése 55,4 millió tonna lehet a 2019/2020. gazdasági évben, ami 6 százalékkal múlná felül az egy évvel korábbi mennyiséget.

Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint az unió cukorkivitele 660 ezer tonna volt a folyó gazdasági év 2020. július 21-ig eltelt időszakában, ami 54 százalékkal elmarad az előző szezon hasonló időszakában exportált mennyiségtől.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) júliusi előrevetítése szerint az egy évvel korábbival megegyező mennyiségű, 762 millió tonna globális búzatermés várható a 2020/2021. gazdasági évben. Ez a kibocsátás elegendő a 750 millió tonnára jelzett globális felhasználás fedezéséhez, ezáltal a készletek 4 százalékkal 288 millió tonnára bővülhetnek.

Az Európai Unióban és az Egyesült Királyságban együttvéve az egy évvel korábbinál 11 százalékkal kevesebb, 130,3 millió tonna búzatermésre számítanak a *Tallage* francia piacelemző vállalat szakértői. Magyarországon az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint az előre jelzett terület 86 százalékáról, 5,2 tonna/hektár termésátlag mellett, 4,1 millió tonna őszi búzát takarítottak be a gazdák július 29-ig.

Az Amerikai Egyesült Államok Agrárminisztériumának (*USDA*) tájékoztatása szerint az USA-ban az őszi búza 81 százaléka került a raktárakba július 26-ig, szemben az egy évvel korábbi 73 százalékkal.

Oroszországban július 30-ig 12,8 millió hektárról – 3,63 tonna hektáronkénti termésátlag mellet – 46,4 millió tonna búzát tároltak be. Ukrajnában július 23-ig az előirányzott terület 53 százalékáról 12,8 millió tonna terményt arattak (*APK-Inform*).

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búza szeptemberi jegyzése 192–198 dollár (*USD*)/tonna tartományban mozgott 2020. július 20. és 31. között. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 181–186 euró/tonna között hullámzott a termény szeptemberi tőzsdei elszámolóára ugyanekkor. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az egy évvel korábbinál csaknem 6 százalékkal magasabb, átlagosan 51,8 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési búzával július negyedik hetében. A takarmánybúza 51,6 ezer forint/tonna áron (+8 százalék) forgott ugyanekkor.

Kukorica

Az *IGC* elemzői a világ kukoricatermését 1164 millió tonnára becsülik a 2020/2021. gazdasági évre, ami 4 százalékkal haladná meg a folyó szezon kibocsátását. Ez a volumen 1 százalékkal (12 millió tonna) múlhatja alul az előre jelzett felhasználást, így a globális készletek 288 millió tonnára (–4 százalék) szűkülhetnek.

Az Európai Unióban a szakértők szerint a tavalyinál 4 százalékkal több, 66,6 millió tonna kukoricát takaríthatnak be az idén (*Tallage*).

Az Amerika Egyesült Államokban az egy évvel korábbit 10 százalékkal meghaladó kibocsátást jeleznek az *USDA* szakértői az idén. Július 26-án az állományok 72 százaléka volt jó/kitűnő állapotban az előző évi 58 százalékkal szemben.

Oroszországban 9 százalékkal, Ukrajnában 7 százalékkal bővülhet a termés a 2020/2021. évi szezonban (*USDA*).

A chicagói árutőzsdén 124–129 dollár/tonna között ingadozott a kukorica szeptemberi tőzsdei elszámolóára július 20–31. között. A párizsi árutőzsdén 178 euró/tonnáig emelkedett a termény jegyzése ugyanekkor. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacon az egy évvel korábbinál 6,5 százalékkal magasabb, átlagosan 47,3 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica július negyedik hetében.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

HUF/tonna

	2020. 30. hét	2020. 30. hét/2019. 30. hét (százalék)	2020. 30. hét/2020. 29. hét (százalék)
Étkezési búza	51 776	106	99
Takarmánybúza	51 650	108	100
Takarmánykukorica	47 329	107	94
Takarmányárpa	44 129	103	100

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 07. 29.	2020. 07. 30.	2020. 07. 31.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2020. szeptember	EUR/tonna	182	183	183
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2020. szeptember	USD/tonna	196	195	195

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

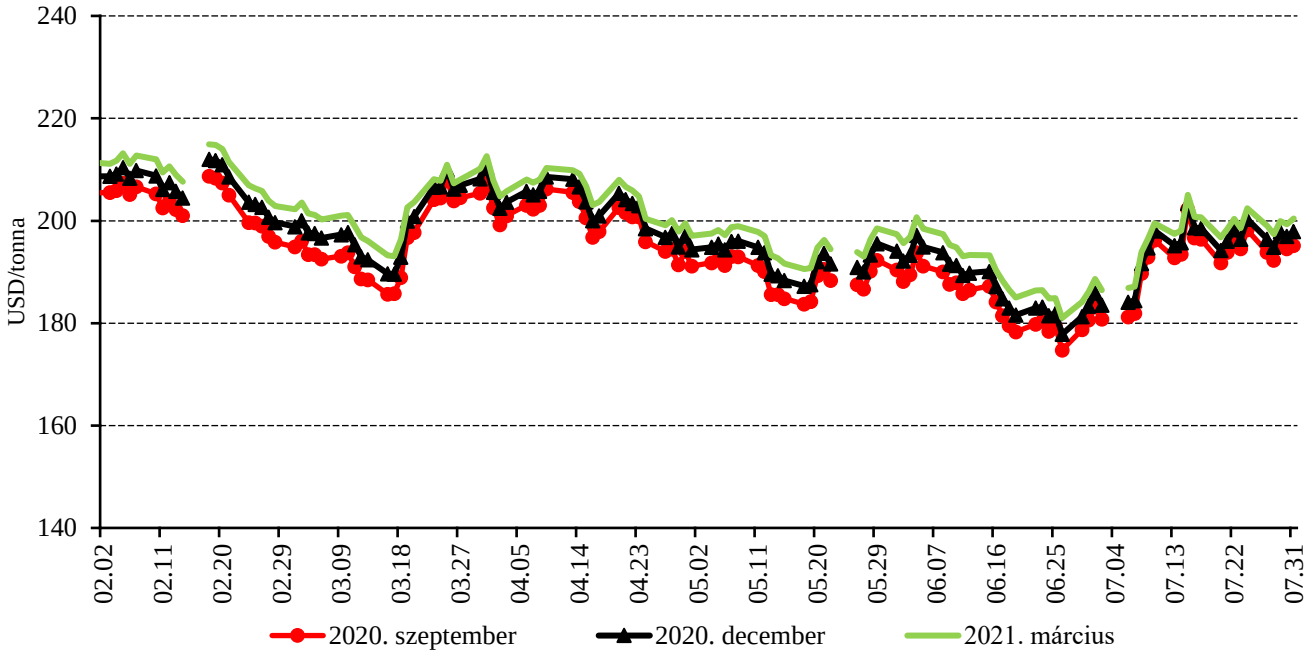
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 07. 29.	2020. 07. 30.	2020. 07. 31.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2020. augusztus	EUR/tonna	172	176	178
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2020. szeptember	USD/tonna	124	124	124

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2019. november 4. óta nem jegyezik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

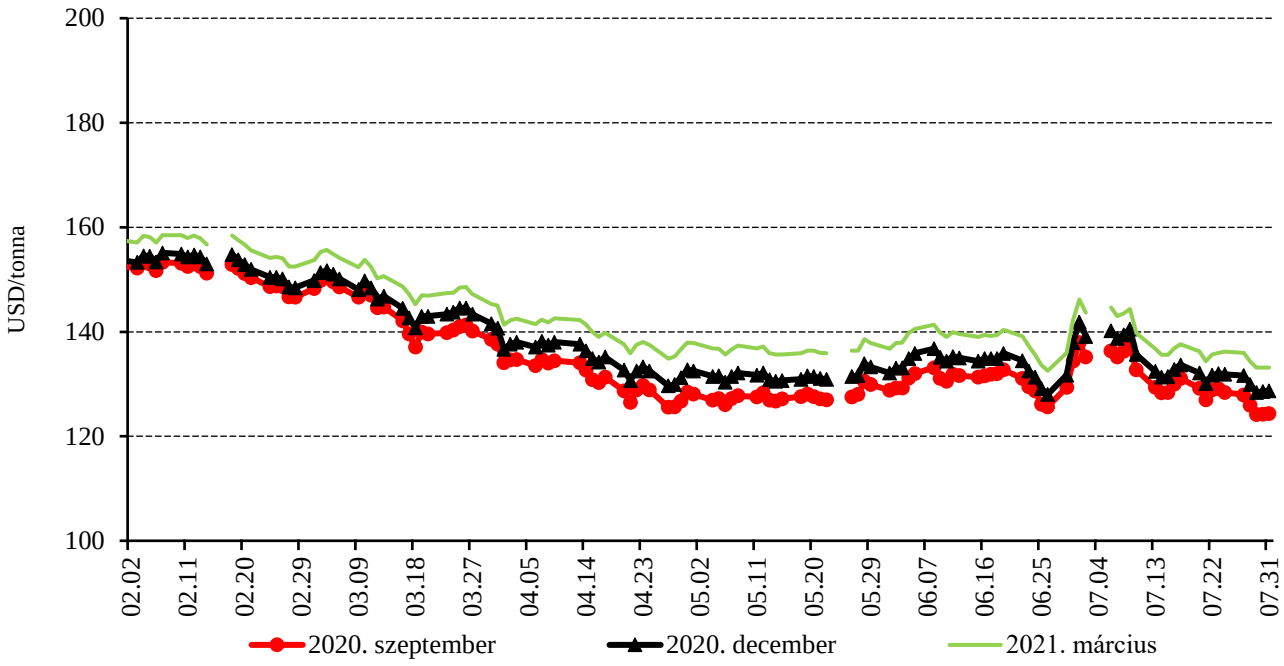
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: **A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2020)**



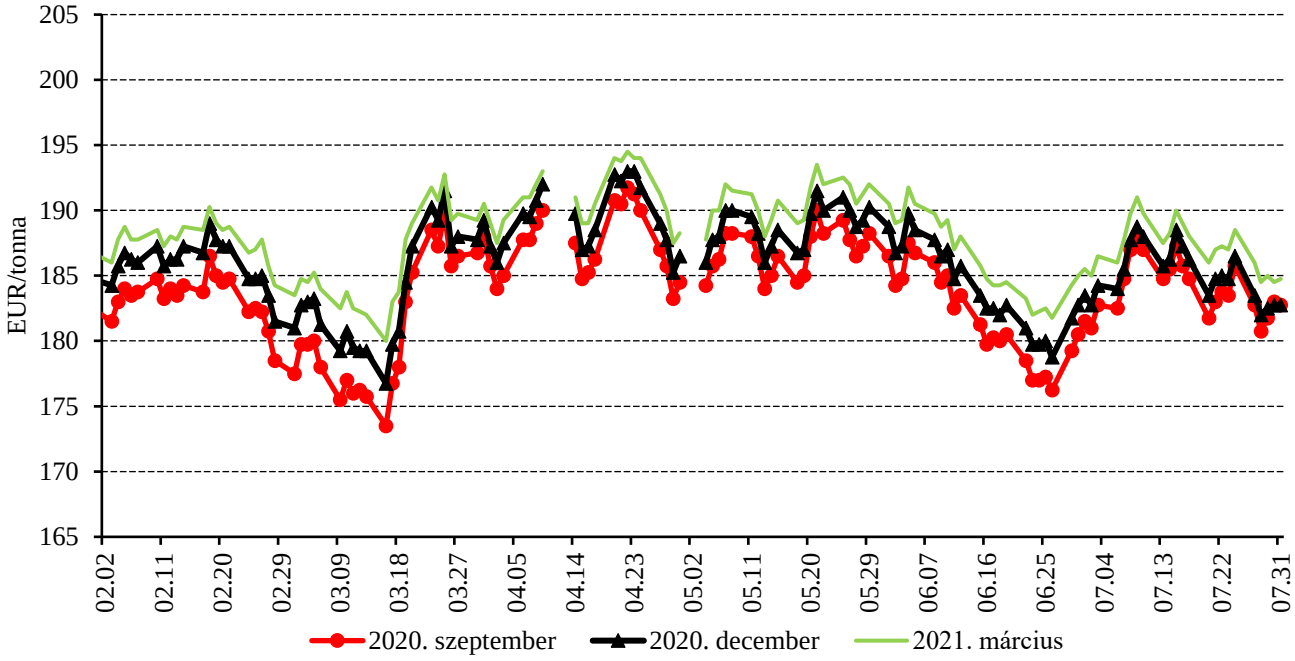
Forrás: CME Group

2. ábra: **A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2020)**



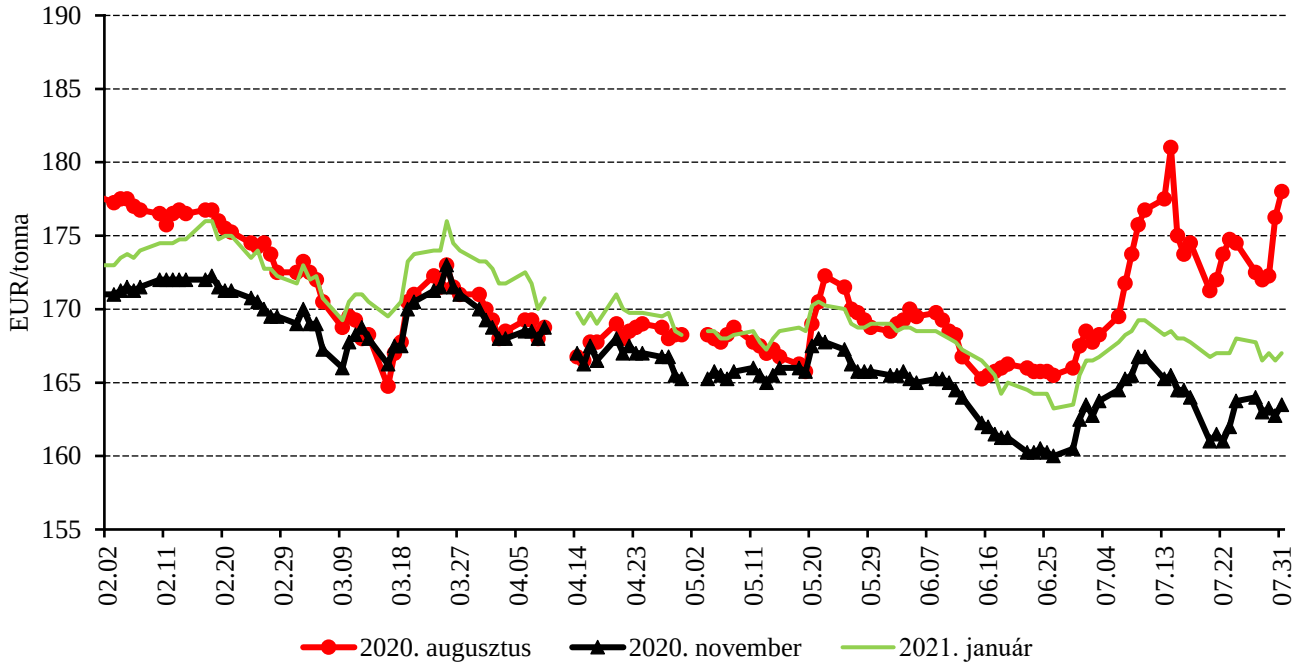
Forrás: CME Group

3. ábra: **A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2020)**



Forrás: Euronext

4. ábra: **A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2020)**



Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2020. július 31.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2020. szeptember	183	63 001	2020. szeptember	195	56 733
2020. december	183	63 001	2020. december	198	57 524
2021. március	185	63 691	2021. március	200	58 271
2021. május	186	64 208	2021. május	202	58 698
2021. szeptember	181	62 312	2021. július	202	58 634
2021. december	184	63 346	2021. szeptember	204	59 169
KUKORICA					
2020. augusztus	178	61 364	2020. szeptember	124	36 159
2020. november	164	56 365	2020. december	129	37 418
2021. január	167	57 572	2021. március	133	38 700
2021. március	170	58 520	2021. május	136	39 592
2021. június	172	59 295	2021. július	139	40 301
2021. augusztus	176	60 674	2021. szeptember	140	40 668

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás[a)]	
			2020. 07. 24. (százalék)	2020. 07. 31. (százalék)
Búza	2020. szeptember	195,18	23,6	23,1
Kukorica	2020. szeptember	124,40	18,0	18,2
Szójabab	2020. augusztus	329,74	13,3	12,6
Szójadara	2020. augusztus	318,81	14,7	14,4

[a)] Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel ±15,8 százalék eltérés várható.)
Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2020. július 28.)**

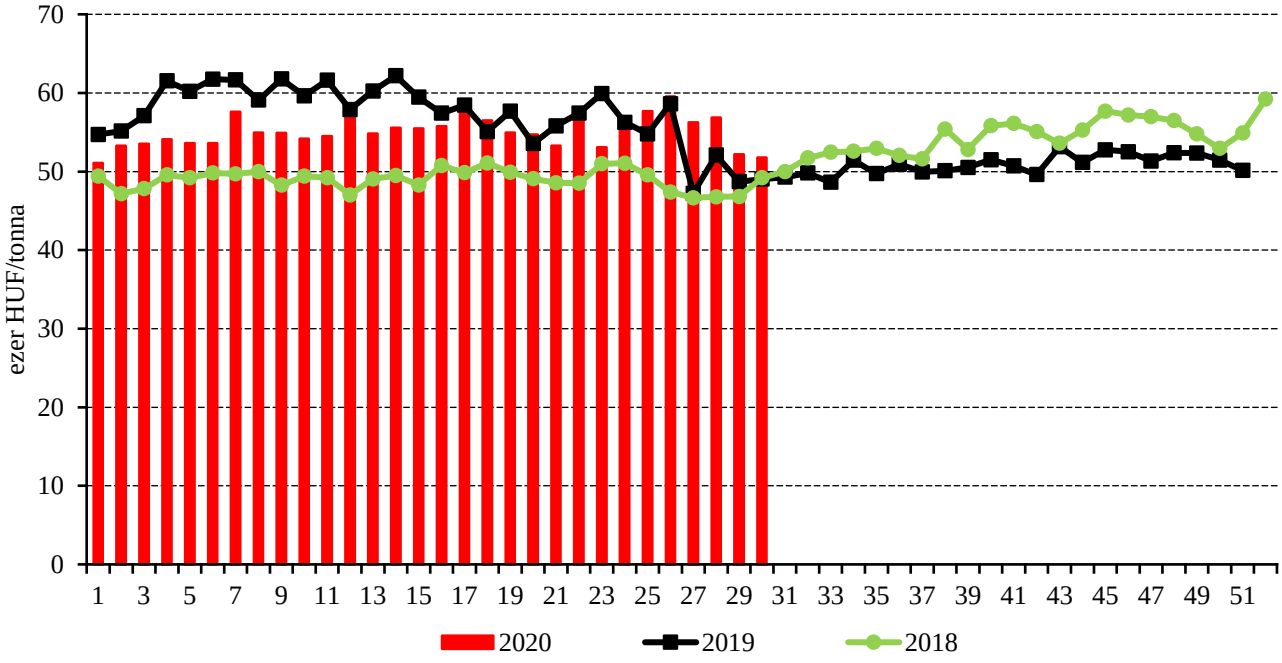
Pozíciók száma

	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread[a)]	Vételi	Eladási	Spread[a)]	Vételi	Eladási	Spread[a)]
Búza	30 505	102 397	92 315	17 893	12 349	81 506	80 681	66 130	39 833	24 000	25 221
Kukorica	521 320	587 868	232 582	48 615	31 242	165 112	323 394	208 426	121 422	65 559	145 705
Szójabab	244 089	481 209	147 818	18 113	11 360	112 609	53 417	123 200	88 682	34 831	52 202
Szójadara	139 361	241 776	85 920	14 078	14 998	42 580	61 399	37 990	36 484	2 760	28 855

[a)] Spread – Különbözeti ügylet.
Forrás: Commodity Futures Trading Commission

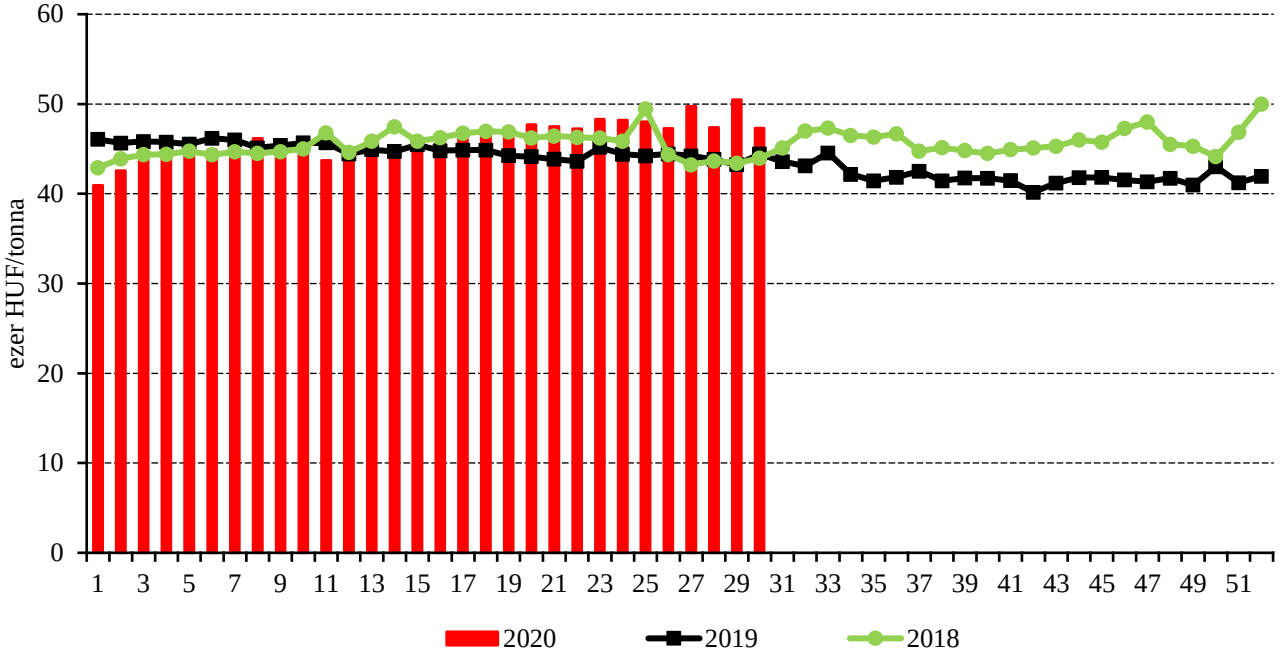
Termelői és kikötői árak

5. ábra: **Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)**



Forrás: NAIK AKI PÁIR

6. ábra: **Az takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)**



Forrás: NAIK AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2020. 07. 11.	2020. 07. 18.	2020. 07. 25.	2020. 08. 01.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	221	220	220	223
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	217	218	221	223
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	205	209	211	212
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	198	205	206	207
	Románia, FOB Constanţa	EUR/tonna	n. a.	173	n. a.	170
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	171	170	170	165
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	183	183	184	185
	Románia, FOB Constanţa	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	164
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	192	170	172	174
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	193	192	195	201
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	178	180	186	188
	Románia, FOB Constanţa	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.
Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

EUR/tonna

		2020. 27. hét	2020. 28. hét	2020. 29. hét	2020. 30. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	159	156	169	176
	Németország, DEPSILO Hamburg	192	193	195	195
	Franciaország, DELPORT Rouen	178	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Banat	178	175	150	146
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	148	156	159	166
	Németország, DEPSILO Hamburg	190	192	195	195
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	147	149	141	144
	Egyesült Királyság, FGATE	177	181	182	182
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	151	151	151	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	156	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	156	148	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	162	162	156	155
	Franciaország, DELPORT Rouen	164	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Muntenia	147	150	127	149
	Egyesült Királyság, FGATE	138	140	138	137

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.
Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszerelés	Mértékegység	2019. 30. hét	2020. 29. hét	2020. 30. hét	2020. 30. hét/ 2019. 30. hét (százalék)	2020. 30. hét/ 2020. 29. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 687	1 731	2 012	119	116
		HUF/kg	83	84	83	100	99
	zsákos	tonna	2 260	2 863	2 580	114	90
		HUF/kg	87	88	88	101	100
	zacskós	tonna	738	1 533	1 509	204	99
		HUF/kg	98	94	93	95	99
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	…	…	…	…	…
		HUF/kg	…	…	…	…	…
	zsákos	tonna	9	10	8	95	87
		HUF/kg	104	105	109	105	103
	zacskós	tonna	50	70	87	175	124
		HUF/kg	107	103	105	98	102
Fehér kenyér-liszt BL 80	ömlesztett	tonna	1 034	1 441	1 400	135	97
		HUF/kg	82	80	81	100	102
	zsákos	tonna	697	941	703	101	75
		HUF/kg	84	85	85	101	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	216	642	380	176	59
		HUF/kg	88	86	87	99	101
	zsákos	tonna	59	62	54	92	87
		HUF/kg	94	93	94	100	101
Étkezési búza-dara AD	zacskós	tonna	52	79	110	211	139
		HUF/kg	109	106	106	97	100

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2019. június	2020. május	2020. június	2020. június/ 2019. június (százalék)	2020. június/ 2020. május (százalék)
Brojlertáp	tonna	9 202	9 233	9 170	100	99
	HUF/tonna	94 767	95 911	97 398	103	102
Hízósertéstáp	tonna	8 489	10 459	10 609	125	101
	HUF/tonna	79 155	78 533	79 785	101	102

Forrás: NAIK AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2019. január–május	2020. január–május	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	985,26	1 050,46	106,6
	10039000 Árpa, nem vető	83,80	192,56	229,8
	10059000 Kukorica, nem vető	1 467,88	2 027,97	138,2
Import	10019900 Búza, nem vető	43,94	37,72	85,8
	10039000 Árpa, nem vető	12,07	7,10	58,8
	10059000 Kukorica, nem vető	94,04	19,56	20,8

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

ezer tonna

		2019. július 1.– 2019. augusztus 4.	2020. július 1.– 2020. augusztus 2.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	1 963	635	32,4
	Árpa	644	254	39,5
	Kukorica	86	33	38,7
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	156	144	92,1
	Árpa	167	14	8,1
	Kukorica	2 125	1 011	47,6

Megjegyzés: Európai Unió és Egyesült Királyság együtt.
Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérleges**

millió tonna

	USDA		IGC		Tallage	
	2019/2020[a)]	2020/2021[b)]	2019/2020[a)]	2020/2021[b)]	2019/2020[a)]	2020/2021[b)]
BÚZA						
Termelés	765	769	762	762	733	731
Felhasználás	748	752	747	750	723	718
Export	188	187	182	180	173	161
Import	188	187	182	180	173	161
Zárókészlet	297	315	276	288	234	247
KUKORICA						
Termelés	1 114	1 163	1 117	1 164	1 047	1 076
Felhasználás	1 122	1 160	1 141	1 176	1 037	1 065
Export	176	183	172	176	167	170
Import	176	183	172	176	167	170
Zárókészlet	312	315	300	288	290	302

[a)] Előzetes adat. [b)] Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* előrevetítése szerint 340,6 millió tonna szójababtermés várható a világon a 2019/2020. gazdasági évben, ami 6 százalékkal múlná alul az egy évvel korábbit. Ez a kibocsátás nem elegendő a 349,6 millió tonnára jelzett felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezéséhez, így a tartalékok 8 százalékos csökkenése várható, 101,9 millió tonna szójabab maradhat a tárolókban a szezon végén.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat előrevetítése szerint az Európai Unióban (EU28) a 2019/2020. évinél 2 százalékkal nagyobb területről, 940 ezer hektárról 3 százalékkal több, 2,7 millió tonna szójababot arathatnak a gazdák a 2020/2021. gazdasági évben. A nagyobb szójababtermelő tagországok közül Olaszországban 290 ezer hektárról (+7 százalék) 980 ezer tonna (+2 százalék) terményt takaríthatnak be a gazdák.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab jegyzése 321–333 dollár/tonna között mozgott a 2020. augusztusi, 320–331 dollár/tonna között a 2020. szeptemberi és 322–333 dollár/tonna között a 2020. novemberi lejáratra vonatkozóan július 1–31. között.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) az előző évinél 6 százalékkal magasabb áron, 139,4 ezer forint/tonnáért értékesítették 2020. július negyedik hetében.

Repcemag

Az *Oil World* előrevetítése szerint a repcemag és a canola globális termelése 61,0 millió tonna lehet a 2019/2020. gazdasági évben, ami 5 százalékkal maradhat el az egy évvel korábbitól. Tekintettel arra, hogy ez a volumen 1,8 millió tonnával alulmúlja az előre jelzett felhasználást (sajtolás és egyéb célú), a zárókészlet 19 százalékkal 7,8 millió tonnára apadhat a szezon végére.

A *Tallage* előrevetítése szerint az Európai Unióban (EU28) a 2019/2020. évinél 2 százalékkal kisebb területről, 5,5 millió hektárról 2 százalékkal kevesebb, 16,8 millió tonna repcemagot arathatnak a gazdák a 2020/2021. gazdasági évben. A nagy repcetermelő tagországok közül Franciaországban 1,1 millió hektárról 3,4 millió tonna (–2 százalék) terményt takaríthatnak be a gazdák.

Magyarországon az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint az előre jelzett 311,2 ezer hektár 98 százalékáról csaknem 767 ezer tonna repcemag került a tárolókba július 29-ig.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a repcemag jegyzése 377–385 euró/tonna között mozgott a 2020. augusztusi, 379–385 euró/tonna között a 2020. novemberi, 380–385 euró/tonna között a 2021. februári lejáratra vonatkozóan július 1–31. között.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára az egy évvel korábbihoz viszonyítva 8 százalékkal 124,4 ezer forint/tonnára emelkedett július negyedik hetében.

Napraforgómag

Az *Oil World* előrevetítése szerint a napraforgómag globális termése 55,4 millió tonna lehet a 2019/2020. gazdasági évben, ami 6 százalékkal múlná felül az egy évvel korábbi mennyiséget. Ez a kibocsátás éppen elegendő a csaknem 55,4 millió tonnára jelzett felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezéséhez, így a tartalékok mindössze 1 százalékos csökkenése várható, 3,8 millió tonna napraforgómag maradhat a tárolókban a szezon végén.

A *Tallage* előrevetítése szerint az Európai Unióban (EU28) a 2019/2020. évinél 2 százalékkal nagyobb területről, 4,4 millió hektárról 5 százalékkal több, 9,9 millió tonna napraforgót arathatnak a gazdák a 2020/2021. gazdasági évben. A nagyobb napraforgó-termesztő tagországok közül Romániában 1,2 millió hektárról (–7 százalék) 2,7 millió tonna (–8 százalék) terményt takaríthatnak be a gazdák.

A NAIK AKI PÁIR adatai alapján a napraforgómag termelői ára (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) az egy évvel korábbinál 15 százalékkal magasabb, átlagosan 112,6 ezer forint/tonna (áfa és szállítási költség nélkül) volt július negyedik hetében.

14. táblázat: **A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon**

HUF/tonna

	2020. 30. hét	2020. 30. hét/2019. 30. hét (százalék)	2020. 30. hét/2020. 29. hét (százalék)
Napraforgómag	112 565	115	105
Repcemag	124 407	108	101

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

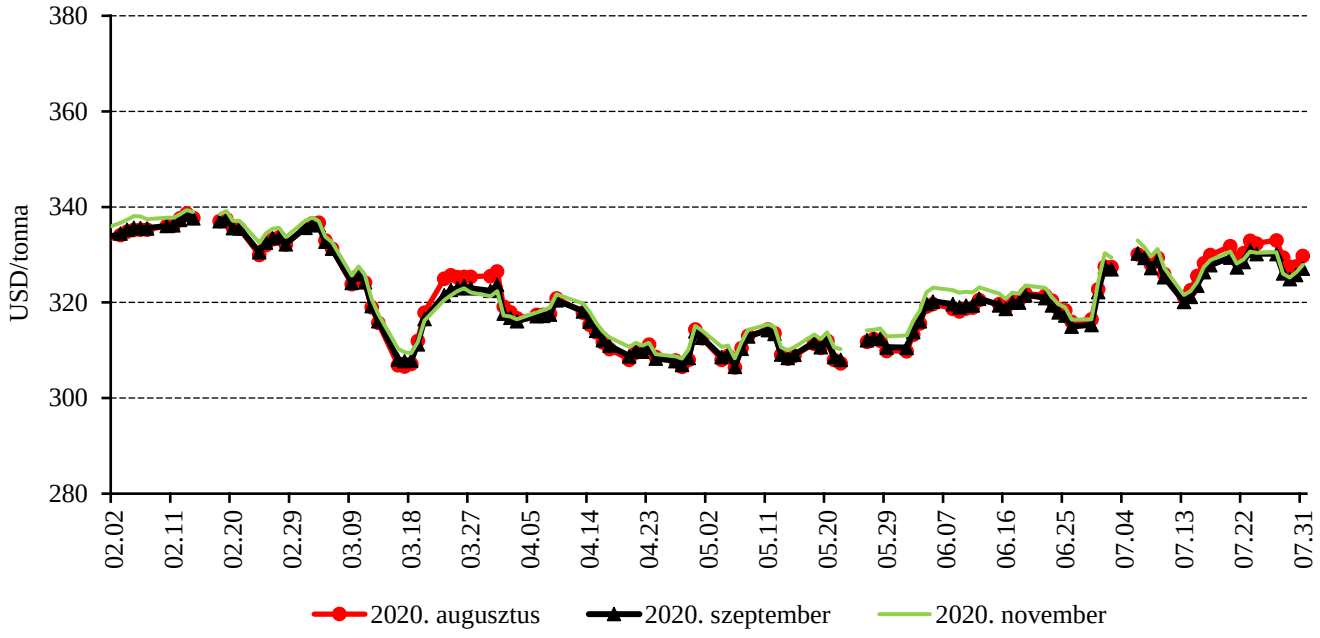
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 07. 29.	2020. 07. 30.	2020. 07. 31.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2020. augusztus	EUR/tonna	380	379	380
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2020. augusztus	USD/tonna	328	328	330

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

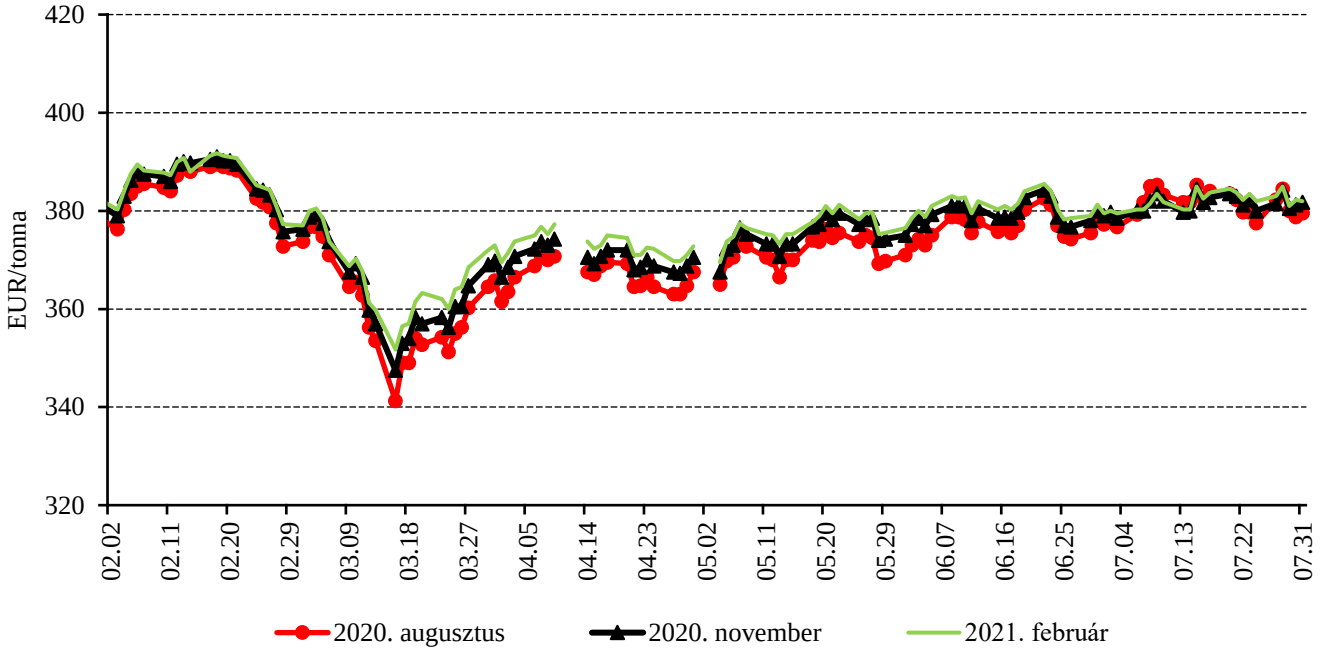
Az olajmagok és származékaik jegyzése

7. ábra: **A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2020)**



Forrás: CME Group

8. ábra: **A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2020)**



Forrás: Euronext

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2020. július 31.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	**EUR/tonna**	**HUF/tonna**
REPCEMAG	2020. augusztus	380	130 829
	2020. november	382	131 604
	2021. február	382	131 691
	2021. május	382	131 777
	2021. augusztus	368	126 692
	2021. november	370	127 554
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	**USD/tonna**	**HUF/tonna**
SZÓJABAB	2020. augusztus	330	95 846
	2020. szeptember	327	95 075
	2020. november	328	95 311
	2021. január	330	95 909
	2021. március	329	95 630
	2021. május	330	95 930
SZÓJADARA	2020. augusztus	319	92 669
	2020. szeptember	321	93 276
	2020. október	323	93 982
	2020. december	328	95 229
	2021. január	329	95 584
	2021. március	328	95 424

Forrás: Euronext, CME Group

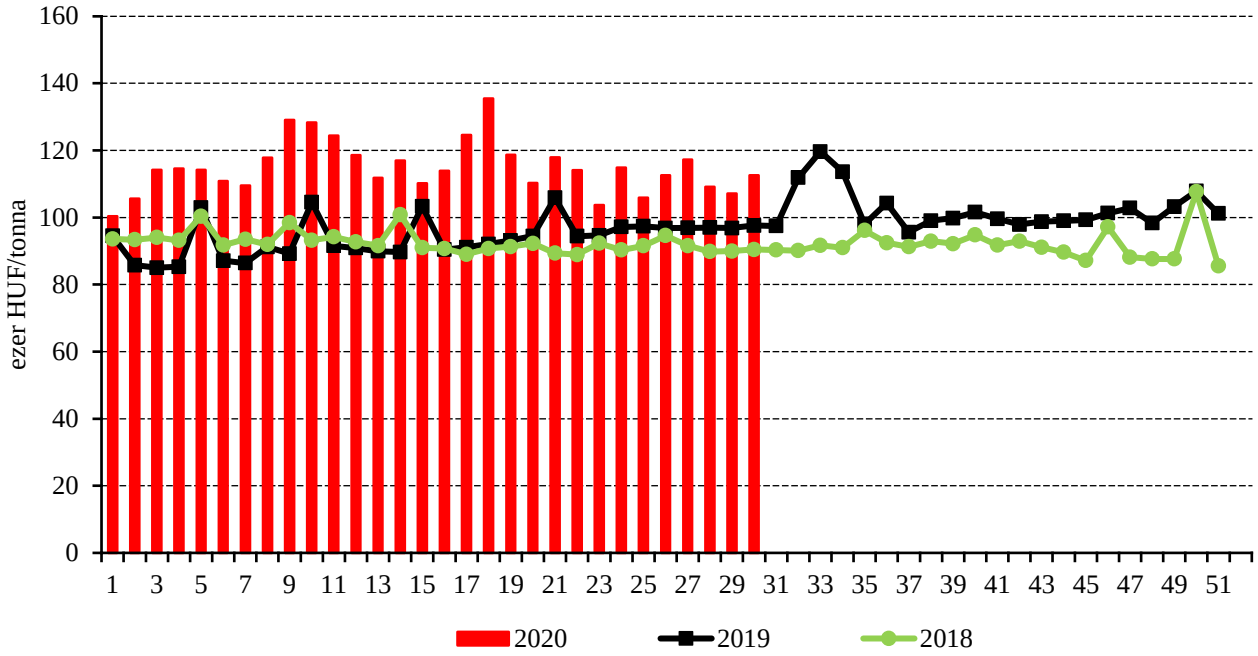
17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2020. július 28.)**

Termék	**Ország**	**EUR/tonna**	**HUF/tonna**
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	733	253 555
Napraforgóolaj (finomított)		838	289 901
Szójaolaj (nyers)		678	234 517
Szójaolaj (finomított)		748	258 747
Napraforgódara	Ausztria	230	81 390
Repcedara		220	76 395

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

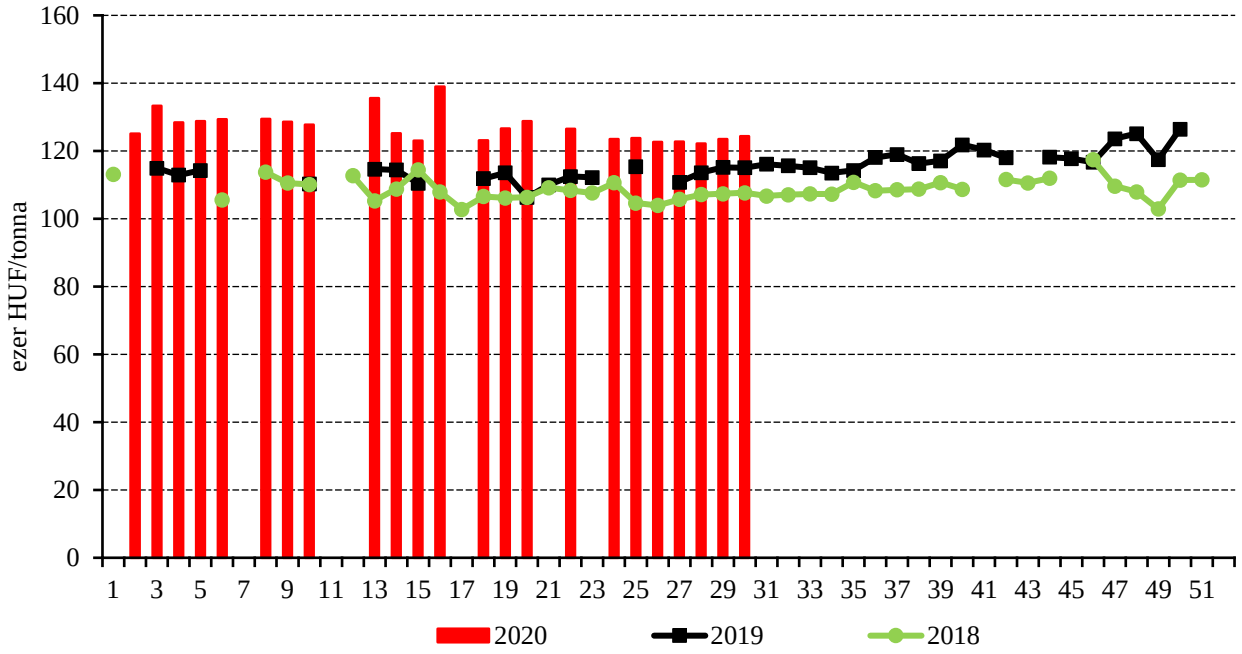
Termelői és kikötői árak

9. ábra: **A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)**



Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. ábra: **A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)**



Forrás: NAIK AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

USD/tonna

			2020. 07. 11.	2020. 07. 18.	2020. 07. 25.	2020. 08. 01.
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	363	364	370	366
		Brazília FOB	371	374	385	391
		EU CIF, USA-ból	385	381	n. a.	n. a.
		EU CIF Brazíliából	382	375	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	392	391	390	391
		Argentína, Up River FOB	357	359	362	361
	DARA	EU CIF Rotterdam	354	350	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB[a)]	611	651	632	609
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	436	440	441	447
		EU, 00 CIF Hamburg	434	437	n. a.	n. a.
		Ausztrália FOB	400	434	439	450
		Kanada FOB	377	376	383	395
		Ukrajna FOB	428	433	433	445
	DARA	EU FOB Hamburg	226	226	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Hollandia	880	896	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	435	435	n. a.	n. a.
		EU FOB Bordeaux	399	398	399	405
		Ukrajna FOB	415	415	410	410
	DARA	Ukrajna DAF	228	223	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	220	220	220	220
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	800	815	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	780	790	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	620	655	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajózási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

[a)] Átszámolva az EKB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2019. 30. hét	2020. 29. hét	2020. 30. hét	2020. 30. hét/ 2019. 30. hét (százalék)	2020. 30. hét/ 2020. 29. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	…	…	…	…	…
	HUF/tonna	…	…	…	…	…
Napraforgódara	tonna	9 688	3 170	3 973	41	125
	HUF/tonna	61 463	59 424	60 952	99	103
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna	1 715	…	2 107	123	…
	HUF/tonna	67 105	…	67 402	100	…

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

20. táblázat: **A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2020. 29. hét	2020. 30. hét
Full-fat szója	tonna	112	134
	HUF/tonna	143 652	139 440
Szójadara	tonna	…	…
	HUF/tonna	…	…
Szójaolaj	tonna	…	…
	HUF/tonna	…	…

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

21. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2019. január–május	2020. január–május	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	448,61	350,68	78,2
	1206 Napraforgómag	283,14	138,62	49,0
	2304 Szójadara	48,21	45,15	93,7
Import	1205 Repcemag	6,16	5,63	91,5
	1206 Napraforgómag	27,22	37,64	138,3
	2304 Szójadara	188,88	134,11	71,0

Forrás: KSH

22. táblázat: **A világ olajmagmérlege**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2019/2020[a)]	**2020/2021[b)]**	**2019/2020[a)]**	**2020/2021[b)]**	**2019/2020[a)]**	**2020/2021[b)]**
			SZÓJABAB			
Termelés	337	363	341	366	338	359
Felhasználás	304	316	350	360	347	356
Export	159	162	161	n. a.	162	164
Import	158	158	164	n. a.	162	164
Zárókészlet	100	95	102	108	111	114
			REPCEMAG			
Termelés	68	70	61	62	70	70
Felhasználás	71	70	63	63	72	70
Export	15	15	15	n. a.	16	16
Import	15	15	15	n. a.	16	16
Zárókészlet	7	6	8	7	7	6
			NAPRAFORGÓMAG			
Termelés	55	57	55	57	55	55
Felhasználás	55	56	55	57	55	55
Export	4	3	4	n. a.	4	3
Import	3	3	4	n. a.	4	3
Zárókészlet	2	3	4	4	4	4

[a)] Előzetes adat.
[b)] Előrejelzés.
n. a. – nincs adat.
Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

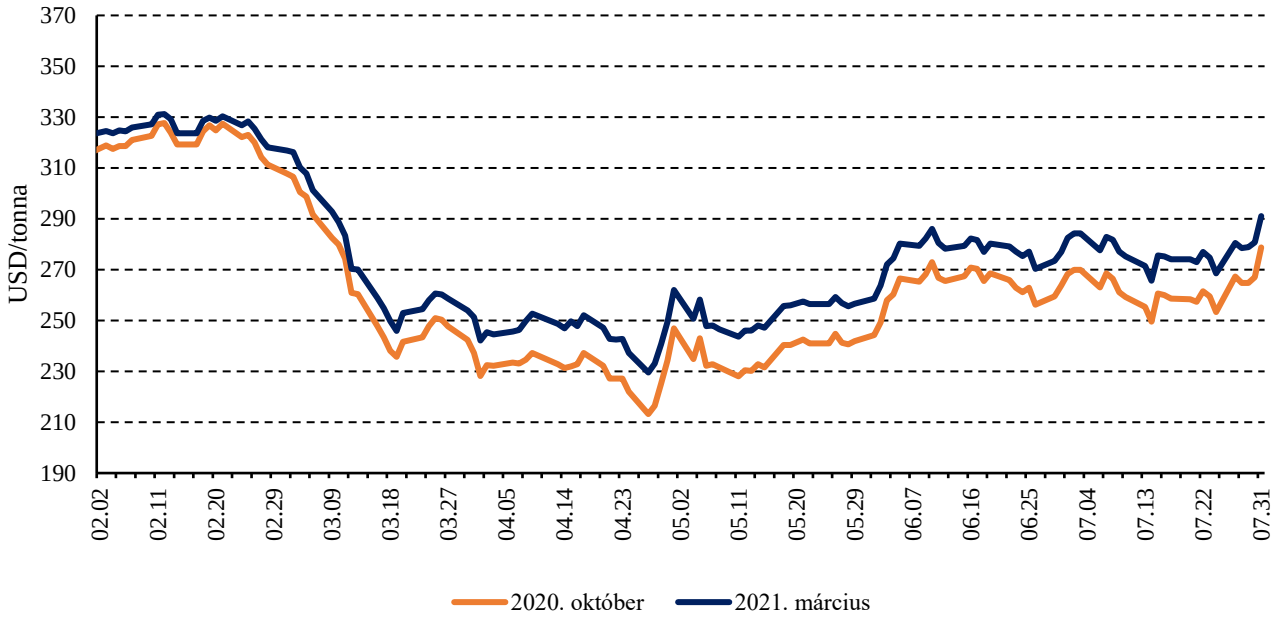
A fehércukor világpiaci átlagára 2020 májusában 332 euró/tonna volt, 1,5 százalékkal nőtt az áprilisihoz képest. A londoni árutőzsdén *(LIFFE)* a fehércukor fronthavi jegyzése a július 20-i 351 dollár (*USD*)/tonnáról – ingadozások mellett – július 31-re 382 dollár/tonnára emelkedett. A New York-i árutőzsdén *(ICE)* a nyerscukor fronthavi jegyzése a július 20-i 258 dollár/tonnáról a vizsgált időszak végére 279 dollár/tonnára érkezett.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2020 májusában 375 euró/tonna volt, 1 százalékkal csökkent az egy hónappal korábbihoz képest. Az Európai Unió a fehércukor feldolgozói árát adatvédelmi okokból tagországonként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagárat képez és azt hozza nyilvánosságra. Májusban az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára 386 euró/tonna volt. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Egyesült Királyság, Belgium) átlagára ennél alacsonyabb, 363 euró/tonna volt. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára 453 euró/tonna volt, nem változott lényegesen az előző hónaphoz képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösség (2020. február 1-től Európai Unió+Egyesült Királyság) cukorimportja a 2019/2020. gazdasági évben május végéig 1408 ezer tonna volt, 14 százalékkal nőtt a 2018/2019. évi szezon hasonló periódusában beszállított mennyiséghez képest. Az uniós importon belül a vámmentes *EPA/EBA* (Európai Partnerségi Megállapodások/„Mindent, csak fegyvert ne!") megállapodások keretében érkező cukorimport 576 ezer tonna volt június 30-ig, ami 24 százalékkal elmaradt a 2018/2019. évi szezon hasonló időszakáig beszállított volumentől és május végéig az EU összes cukorimportjának 53 százalékát adta. Különösen a Mauritiusról beérkező mennyiség nőtt meg, ami az összes *EPA/EBA* import 27 százalékát tette ki a megfigyelt időszakban. A *WTO*-kvóták közül a 11 euró/tonna vámtételű, ideiglenes brazil kontingens (78 ezer tonna) teljes mértékben kimerült, a Balkán-kvóta kihasználtsága 31 százalékos volt. Az Európai Unió által a cukorra biztosított 2020. évi 181 ezer tonnás kedvezményes vámkontingenst Közép-Amerika 86 százalékban használta ki július 27-ig, a Dél-afrikai Köztársaság pedig a 150 ezer tonnás mennyiség 73 százalékát hívta le. Az ukrán vámkontingenst (20 ezer tonna) teljes mértékben kihasználták.

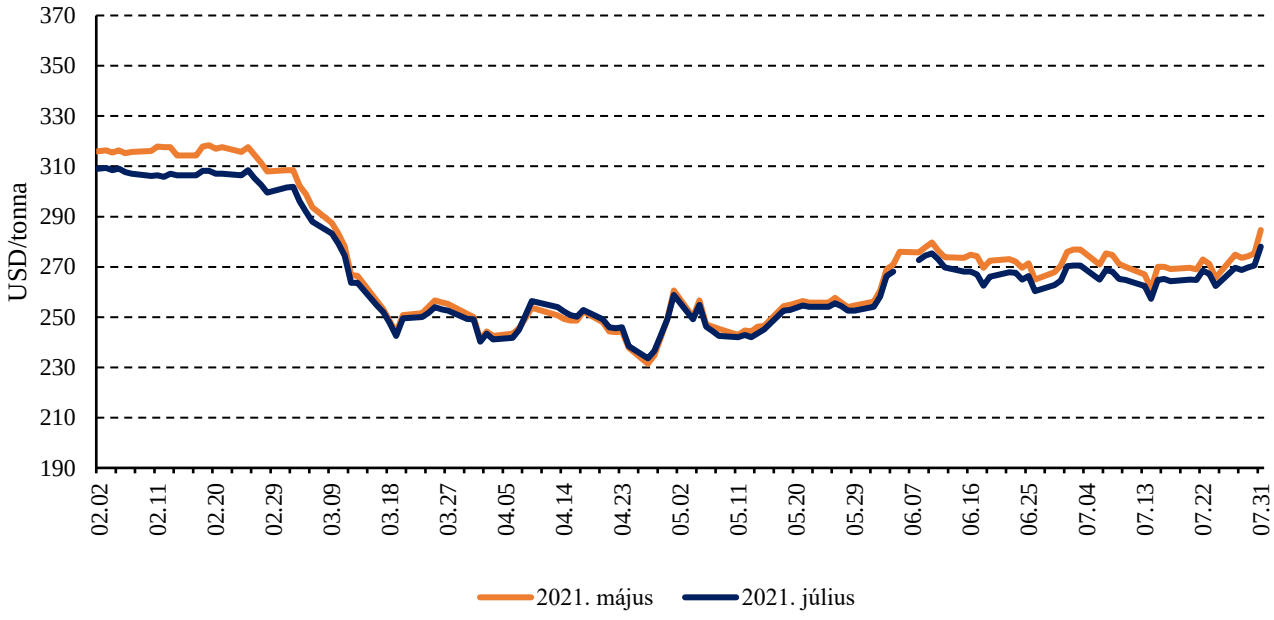
Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint az unió cukorkivitele 660 ezer tonna volt a folyó gazdasági év 2020. július 21-ig eltelt időszakában, ami 54 százalékkal elmarad az előző szezon hasonló időszakában exportált mennyiségtől. A cukor 23 százalékát Izraelbe, 10 százalékát Svájcba, míg 8-8 százalékát Egyiptomba és Norvégiába szállította az unió. A fehércukor exportára májusban átlagosan 412 euró/tonna volt, 10 százalékkal csökkent az egy hónappal korábbihoz képest (456 euró/tonna).

11. ábra: **A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2020)**



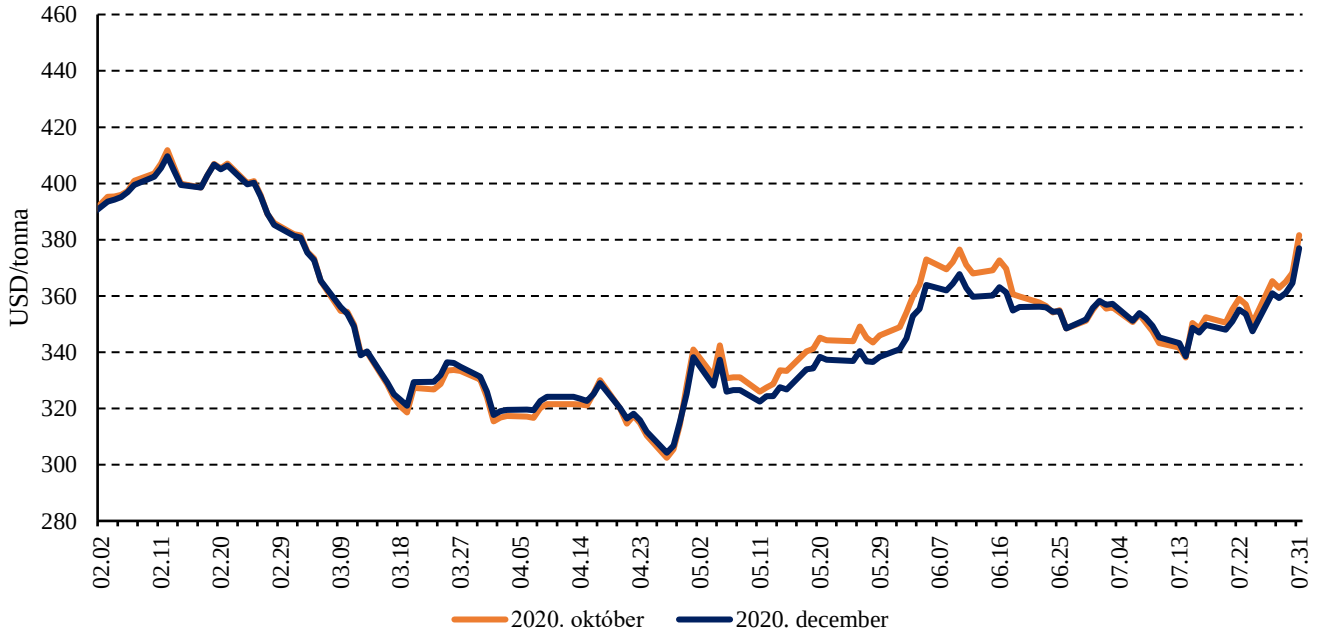
Forrás: ICE

12. ábra: **A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2020)**



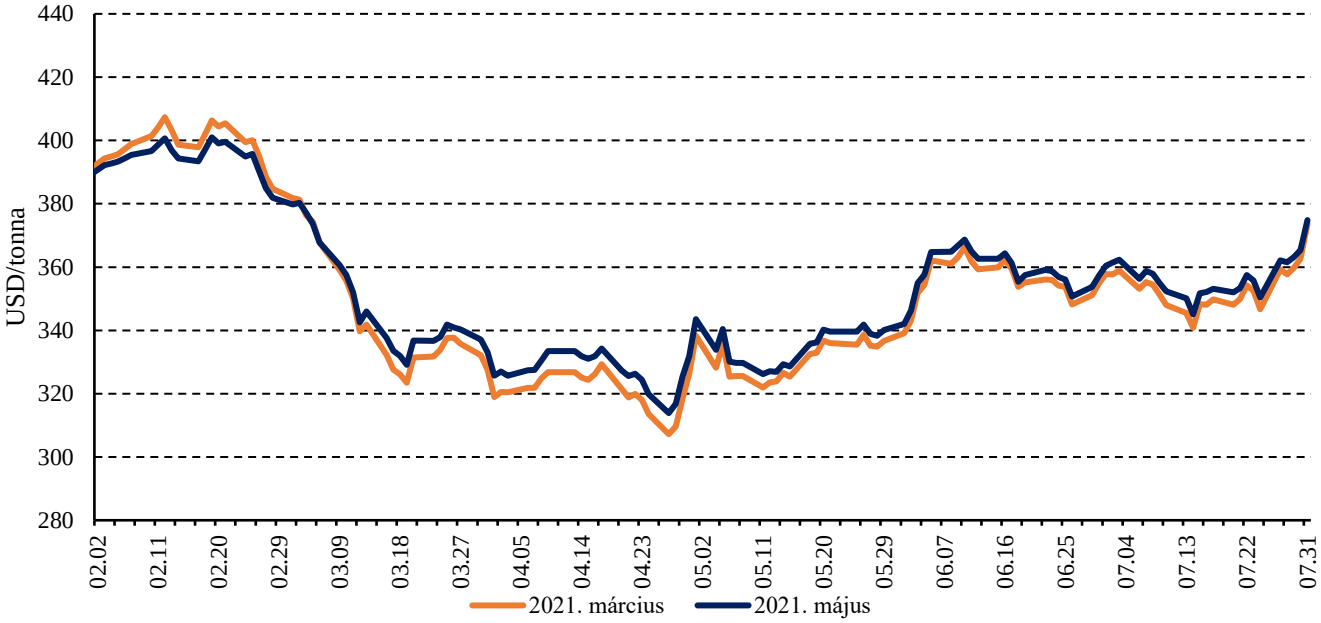
Forrás: ICE

13. ábra: **A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2020)**



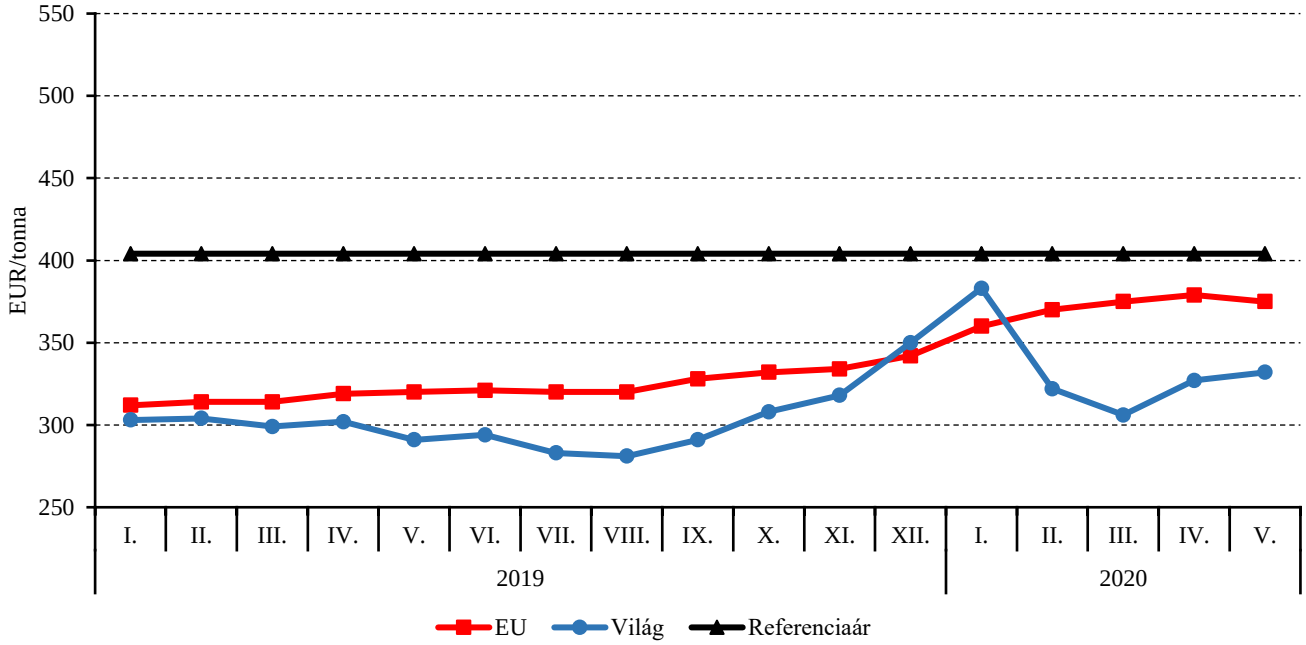
Forrás: LIFFE

14. ábra: **A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2020)**



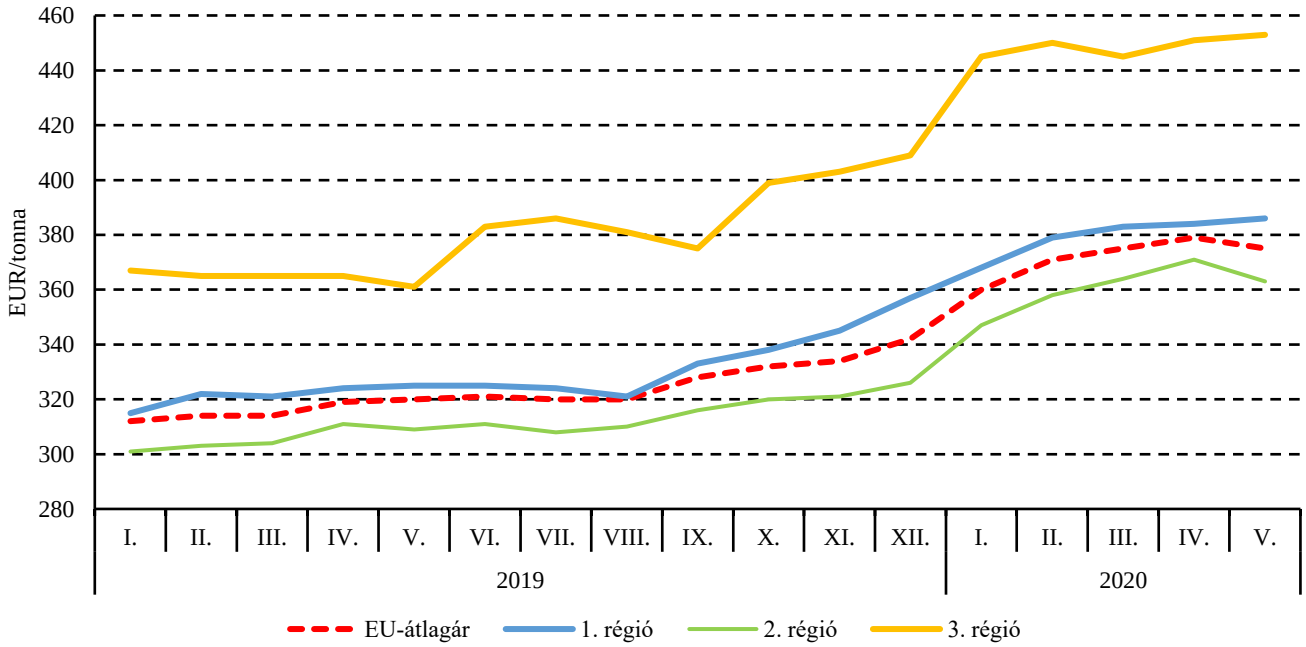
Forrás: LIFFE

15. ábra: **A cukor világpiaci, uniós és referenciaára (2019–2020)**



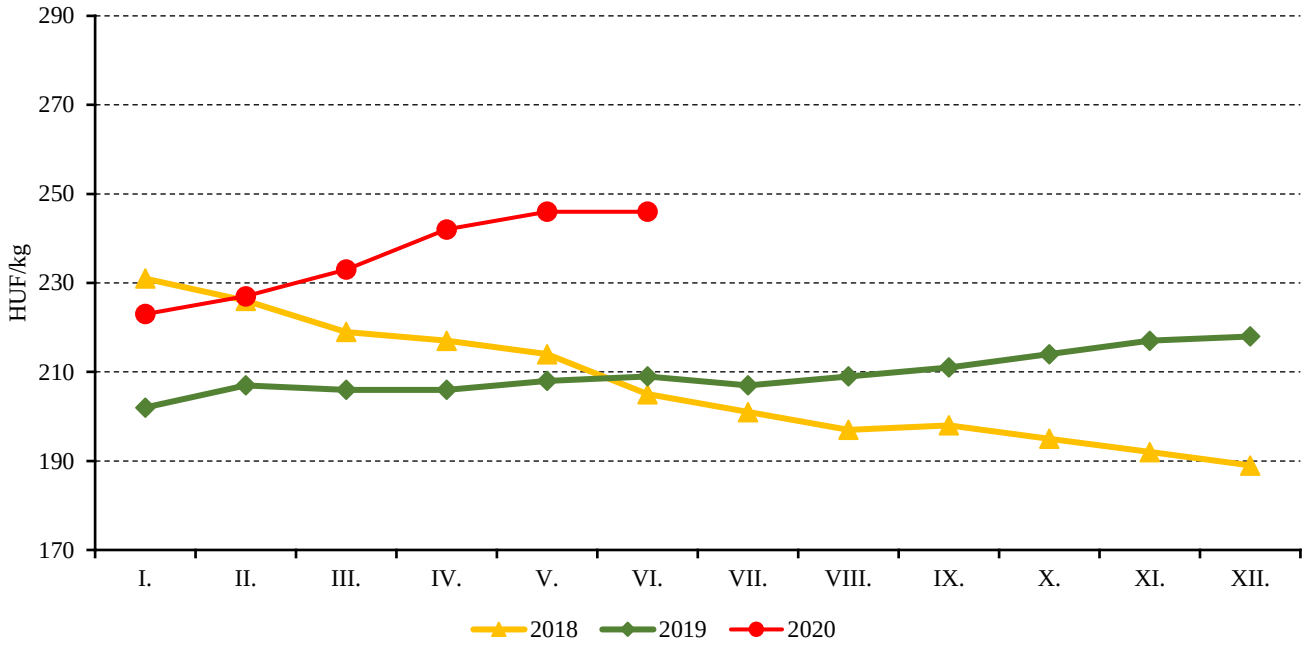
Forrás: Európai Bizottság

16. ábra: **A fehércukor átlagára az Európai Unióban (2019–2020)**



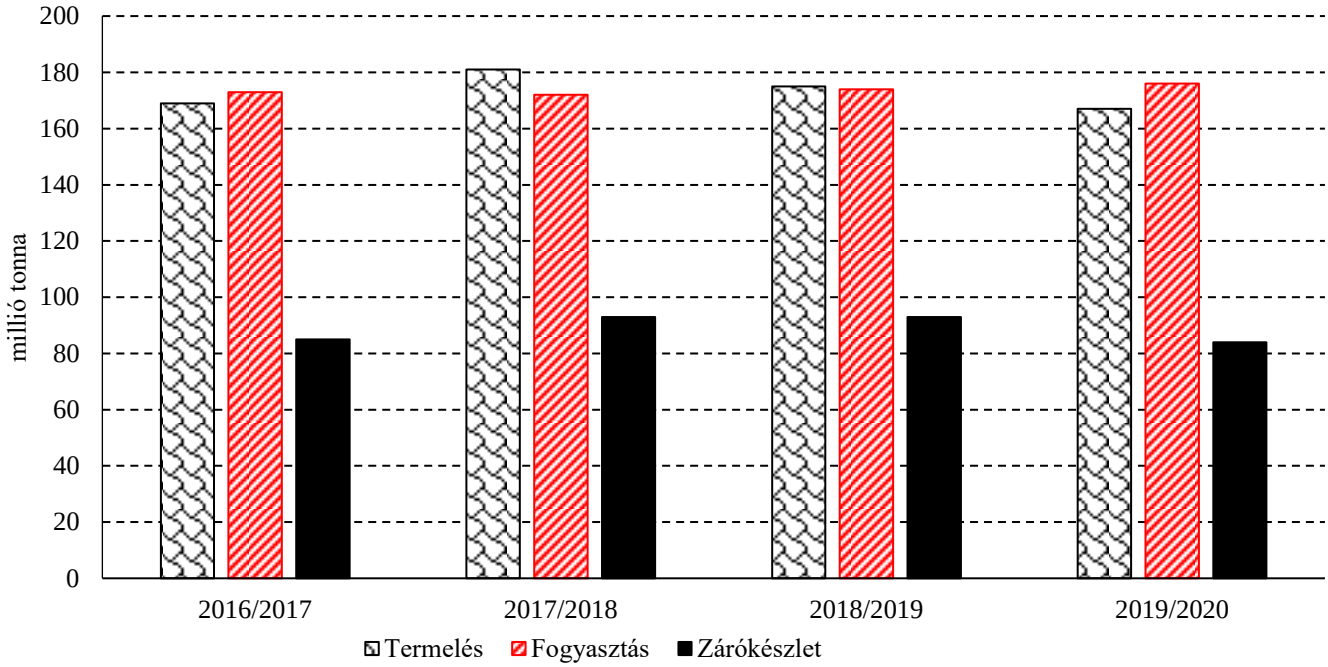
Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK; 2. régió: BE-FR-UK-NL; 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.
Forrás: Európai Bizottság

17. ábra: **A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2018–2020)**



Forrás: KSH

18. ábra: **A globális cukortermelés, -fogyasztás és a zárókészlet várható alakulása**



Forrás: Európai Bizottság/ISO

23. táblázat: **A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban**

tonna/hektár

	2019	2020[a)]	Az elmúlt öt év átlaga	2020/ elmúlt öt év átlaga (százalék)	2020/2019 (százalék)
EU	–	75,9	74,5	101,8	–
Ausztria	70,5	76,9	70,8	108,7	109,1
Belgium	88,2	84,0	84,9	98,9	95,3
Csehország	61,8	62,6	62,7	100,0	101,3
Németország	72,7	76,1	73,6	103,4	104,6
Dánia	80,7	71,1	69,9	101,7	88,0
Spanyolország	96,7	89,6	91,0	98,5	92,6
Finnország	47,6	38,1	37,9	100,6	80,0
Franciaország	84,7	88,4	87,0	101,7	104,4
Horvátország	61,2	64,2	61,9	103,8	105,0
Magyarország	58,4	68,6	62,3	110,0	117,0
Olaszország	–	63,9	64,1	99,7	–
Litvánia	71,0	60,4	59,3	101,7	85,0
Hollandia	83,9	86,6	83,1	104,2	103,2
Lengyelország	57,5	59,1	60,9	97,1	102,8
Románia	31,1	44,1	38,4	115,0	142,0
Svédország	74,0	63,5	63,6	100,2	86,0
Szlovákia	57,6	62,7	59,7	105,1	108,9
Egyesült Királyság	69,0	72,0	70,4	102,2	104,3

[a)] Előrevetítés.
Forrás: Európai Unió

24. táblázat: **Az Európai Unió cukormérlege (2012–2030)**

millió tonna

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Cukorrépa-termelés	114,1	109,0	131,0	101,9	112,4	143,1	119,7	119,4	119,0	123,4	123,7
EU15	93,5	88,8	106,7	84,6	89,0	117,2	96,8	97,6	96,2	98,9	98,8
EU13	20,6	20,2	24,3	17,3	23,4	26,0	22,9	21,7	22,7	24,5	25,0
Cukortermelés[a)]	17,5	17,0	19,5	14,9	16,8	21,3	17,6	17,5	17,8	18,4	18,5
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	14,2	13,6	15,8	12,3	13,2	17,4	14,2	14,2	14,3	14,6	14,7
EU13	3,3	3,2	3,7	2,6	3,6	3,9	3,4	3,3	3,5	3,7	3,8
Felhasználás	19,1	19,2	19,5	18,6	17,7	19,0	18,6	18,6	18,2	17,9	17,6
Import	3,7	3,2	2,8	2,9	2,5	1,3	1,8	1,9	1,9	1,3	1,3
Export	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	3,4	1,5	1,3	1,3	1,8	2,2
Zárókészlet[b)]	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,4	1,7	1,3	1,5	2,1	2,0
EU cukorár (EUR/tonna)	721,0	587,0	425,0	432,0	491,0	374,0	314,0	385,0	413,0	416,0	438,0
Világpiaci ár (EUR/tonna)	392,0	344,0	283,0	416,0	429,0	310,0	284,0	317,0	353,0	364,0	399,0

[a)] A cukortermelés és az előző évi átmenőkészletek összege, nem tartalmazza az etanolkészletet.
[b)] A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.
Forrás: Európai Bizottság

25. táblázat: **Az Európai Unió izoglükózmérlege (2012–2030)**

millió tonna

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Termelés	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,9	1,0
EU15	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
EU13	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7	0,8
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izoglükóz-felhasználás	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,9	1,0
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Forrás: Európai Bizottság